

1893-2012

Gyülekezeti Hírmondó

2012 nyár

8. évf. 2. szám

Szentháromság vasárnap

*"Mert így szól a magasságos és felséges, aki
örökké lakozik, és akinek neve szent:
Magasságban és szentségben lakom, de a
megrontottal és alázatos szívűvel is, hogy
megelevenítsem az alázatosok lelkét, és
megelevenítsem a megtörtek szívét"*
(Ézs. 57:15)n

A polgári évvel szemben, amely január 1-én kezdődik és december 31-én zárul, megkülönböztetjük az Egyházi Évet, amely Advent I. vasárnapján kezdődik és az úgynevezett Örökkévalóság vasárnapjával zárul. Az Egyházi Év ünnepei az üdvtörténet legfontosabb eseményeire mutatnak, így a három főünnep szerint három ünnepkörre oszthatjuk fel. A karácsonyi ünnepkör tart Advent I. vasárnapjától Húshagyó keddig; a

húsvéti ünnepkör tart a Nagyböjt kezdetét jelentő Hamvazószerdától Urunk mennybemenetelének ünnepéig, azaz Áldozócsütörtökig; a pünkösdi ünnepkör, Áldozócsütörtöktől Szentháromság vasárnapig tart. Ez az Egyházi Év ünnepes része. Megtestesülés, szenvedés, halál, föltámadás, mennybemenetel és a Lélek küldése voltak a főbb állomásai az isteni törtézésnek, melyeken keresztül az addig rejtőzködő Isten az ember számára befogadható módon és végérvényesen felfedte, kinyilatkoztatta önmagát. Ha a karácsonyi, húsvéti és pünkösdi események mozaikjait összerakjuk, akkor kibontakozik előttünk az Isten titka, Ő maga, a Szentháromság. Hogy ezt szemlélhessük, a múlandó, eseményszerű végesből a változatlan, örök megmaradóba kell átlépnünk, Isten - önmagában fennálló - világába. A Szentháromság keresztyén hitünk alapvető misztériuma, Isten ajándéka, mert emberi szellem ki nem találhatta. Istent senki nem látta, senki nem ismerte, csak az Egyszülött, aki az Atya kebelén nyugodott és ezért csak ő nyilatkoztathatta ki.

Már a korai évszázadokban is előjött a probléma, hogyan lehet a titkot érteni és kifejezni: Szentháromság. Egy a korai és egyetemes dogmák közül. Az egyetemes zsinatokat a keresztyén egyházak elfogadják (325. Nicea, 381. Konstantinápoly). Mégis titok marad számunkra. Szeretnénk megfejtetni. Mi jelenti a problémát? Hogy Ő személy! Mégpedig egy és három, három és egy.

Természettudományos analógiák ma is léteznek; a fizikában a víz hármas halmazállapota, vagy a matematikában $1+1+1$ vagy $1 \times 1 \times 1$. De az analógiák nem segítenek. A titok titok marad. Valami fénysugár talán esik a titokra, de nem lesz a mi birtokunkban. A misztériumba talán jobban belemerülhetünk, de megfejteni nem tudjuk. Miért? Mert a Szentháromság Isten nem egy dolog, akire megfelelő analógiákkal ráismerhetünk. Isten nem dolog, erő, tan, hanem személy. A személy matematikai vagy fizikai képletekkel nem bemutatható. De bemutatkozik, mégpedig mint Szentháromság Isten. Kijelenti magát, mint Atya, Fiú, Szentlélek. Isten beszél magáról, megismerteti magát.

"Mert így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom..."

Fölöttem. Tökéletes tisztaság, dicsőség, hatalom. Szent. Más, mint a megszokott, különbözik a profántól. A mennyei dicsőség tisztasága, ahol nincs leplezettség, csak a színtiszta igazság, ahol nincs szerepjáték, csak valóságos kapcsolatok. Az Atya fölöttem van. Biztonságot ad nekem, védelmet. Biztosan tudhatom, Isten tisztasága és szentsége ott van fölöttem.

Mellettem. Szolidáris, részvétellel van felém, odalép mellém. Lent is van egyszerre. Lehajol az elveszett világért. „*de a megrontottal és alázatos szívűvel is*”. Nem felülről dirigál, osztja a parancsokat, hanem ott van melletttem. Krisztus azt mondja: veletek vagyok. Melletted vagyok. A Fiú melletttem van.

Bennem. Ott akar lenni minden pillanatban, minden mozdulatban, minden döntésben. A Lélek bennem. Formál, vezet, irányít. Nem lehet megmagyarázni. Megérezni, tapasztalni lehet. Isten egy, de felém való megnyilvánulásai háromféleképpen történnek.

A legjobban megtapasztalható akkor lesz, amikor bennem, általam kezd el cselekedni Lelke által. Amikor már nem az én önző énem diktál, hanem az irgalmas Isten általam cselekszik, bennem él. Irgalmasan tudok bánni én is másokkal, akkor megismerem, milyen az Isten fölöttem, melletttem, bennem. És megismeri más is, nem a titkot, hanem a személyt!

A gyülekezet életéből

Népmozgalmi adatok

Eltemettük:

Kisuczky Józsefné, Deli Károly Lajos, Kalmár Györgyné, Szabó Lajosné, Gindl Sándorné, Takács László

Megkereszteltük:

Szabó Bende, Solymosi Máté, Szabó Gábor, Szabó Marcell, Havasi Vivien, Rottenberger Roland Csaba

Megeskettük:

Katona Krisztián és Sedró Veronika, Kocsis Gergely András és Kovács Barbara Diana, Bagdy Attila és Kubina Katalin

Bagdy Attila és felesége

Az elmúlt hónapok gyülekezeti programjai:

Április 1. Virágvasárnap.

Április 2-5. Húsvéti előkészítő.

Április 6. Nagypéntek 10 és 18 órától ünnepi istentisztelet, úrvacsoraosztás.

Április 8. Húsvétvasárnap 10 órától ünnepi istentisztelet, úrvacsoraosztás. A kórus szolgál.

Április 9. Húsvéthétfő 10 órától ünnepi istentisztelet, úrvacsoraosztás. A kis kórus szolgál.

Április 14. Kórus szolgálata a Virág Benedek idősek otthonában.

Április 15. Sipos István szolgálata.
 Április 17. Canonica Visitatio
 gyülekezetünkben.
 Április 22. Takaró Károly szolgálata.
 Április 23. Anima Soni szolgálat a Teológián.
 Április 29. Kiss Péter soroksári lelkész
 beiktatása kórusunk szolgálatával.
 Április 30. Karbantartó nap.
 Május 5. Az úrkúti ingatlan adásvételi
 szerződésének aláírása.
 Május 6. Konfirmandus szülői megbeszélés.
 Május 7. Látogatás és karbantartó munka
 Úrkúton.
 Május 12. Konfirmandusok vizsgája.
 Május 13. Ünnepi konfirmációi istentisztelet, a
 szent jegyek kiosztása. A kórus szolgál.
 Május 14-17. Áldozócsütörtöki előkészítő
 Soroksáron.
 Május 17. Áldozócsütörtöki istentisztelet
 Soroksáron.
 Május 19. Anima Soni koncert a Református
 Zenei Fesztiválon.
 Május 21-25. Pünkösdi előkészítő Takaró
 Tamás szolgálatával.
 Május 27. Pünkösddvasárnap 10 órától ünnepi
 istentisztelet, úrvacsoraosztás. A kórus
 szolgál.
 Május 28. Pünkösdhétfő 10 órától ünnepi
 istentisztelet, úrvacsoraosztás. A kis kórus
 szolgál.
 Június 10. Kórusunk évadzáró hangversenye.

Úrkút

Nagy örömmel ültünk autóba május 7-én, hogy a pár napja tulajdonunkba került úrkúti ingatlanra ellátogassunk és - bár az esős idő nem nekünk kedvezett - pár alapvető tennivalót elvégezzünk.

Az épületek évek óta használaton kívül vannak, azok állapota sokat romlott, a közüzemi szolgáltatások elzárva, kikötve. A víz- és energiaellátás újraindításához és a későbbi felújítási munkák megkezdéséhez szükséges volt az épületek részletes átvizsgálása és a helyszíni tájékozódás.

A kert is elhanyagolt: az elburjánzott növényzet ritkítása, a nagyra nőtt fű lenyírása nem kis feladat volt ekkora területen.

Fűnyírás az úrkúti kertben

A nap sok munkával, de jó hangulatban telt. Pihenésképp, hazaindulás előtt még egy bőséges vacsorára is jutott idő egy közeli kisvendéglőben.

Bár nyilvánvaló, hogy sok munka vár még ránk, hisszük, hogy fáradozásunk nem lesz hiábavaló és úrkúti telkünk áldott, testet-lelket megelevenítő közösségi helyé lesz gyülekezetünk minden tagja számára.

Martsa Miklós

Májusi utunkon részt vett:

Takaró Tamás esperes úr

Brandenburg Sándor főgondnok

ifj. Takaró Tamás, Fehér István, Martsa Miklós, Mező Zoltán

A Budapest-Pesterzsébet Központi Református Egyházközség

Lelki - testi épülést szolgáló tábora, Úrkút

Istennek hála, 2012. május 5-én, szombaton egyházmegyénk jogtanácsosának irodájában aláírtuk a szerződést, kifizettük az első, 7 millió forintos részletet, így év végéig a maradék 2 millió kifizetése van még előttünk. Fontos, hogy mindannyian tudjátok: mindeddig csodálatosan segített, vezetett minden úrkúti dolgunkban az Úr!

Sok a teendőnk még, de mielőtt a rövidtávon szükségeseket leírnám, kérem segítsetek, mert már az írás címénél elakadtam.

Olyan címet szerettem volna adni beszámolómnak, ami egyben a neve is lehetne majd a "konferencia központunknak", "közösségi házunknak", "sport és szabadidő telepünknek", "üdülőknek", "pihenőházunk-

nak", "ifjúsági táborunknak", "gyülekezeti pihenőházunknak"?!

Mindegyik igaz, de egyik sem fedti teljesen tartalmilag a céljainkat. Nem szerettem volna használni sem idegen szót, sem hasonló szót, mint ami a nem túl rövid nevünkben már egyébként is szerepel. Ugye nem is olyan könnyű, pedig valamit ki kell írunk hamarosan egy táblára ott is. Hogy szerettünk volna már rég ilyen „gondot” magunknak!

Sok generáción át a kis 2000 lelkes (mangán) bányászfaluban, a javarészt német származású, katolikus bányász családoknak ez az épületegyüttes adta helyét a könyvtárnak, mozinak, bálloknak, esküvőknek, minden kulturális és szórakozási összejövetelüknek, valamint a kommunizmus alatt a bánya gyűléseinek is. A helybeliekkel való beszélgetéseinkből azt is megtudtuk, hogy a katolikus közösség több mint 10 éve építi a falu szélén hasonló célú központját, de még messze vannak a befejezéstől.

A rendszerváltást követően Úrkút új vezetése rögtön új, kisebb művelődési házat és könyvtárat épített a falunak, majd ezt 1992-ben eladta. A valamikori csepeli, diósgyőri, salgótarjáni vas és acélgyártás megszűnésével, a mára megmaradt dunaújvárosi szerény termelés már alig igényel mangán ötvöző anyagot. Valamikor idejártak dolgozni a környékről, ma innen járnak el és csak 80 embernek ad munkát a bánya, kb. 20-30 javarészt csökkent munkaképességű embernek egy díszdoboz gyár a szomszédságunkban és kb. 30-40 embernek, időszaktól függően az erdészet.

Az országos kéktúra útvonal bakonyi része a telkünk mellett megy el.

1997, 2002, 2008-ban tulajdonosváltások voltak, de azon kívül, hogy talán a középső lebontotta és elvitte a két szép hatalmas díszített cserépkályhát, mely a 10x21 méteres „bálterem” kifűtését szolgálta, semmi nem történt. Eddig mindenki kizárólag befektetésként gondolt az ingatlanra. Mi is, de egészen másképp.

Ötödik tulajdonosként, nagy terveink vannak, de kellő szerénységgel és alázattal, a lehetőségeinkhez mérten gondolkozunk.

Minden szempontból az mutatkozott jónak, hogy az ingatlan tulajdonosa az Egyházközségünk legyen és a majdani fenntartást, üzemelést a Kapunyitás Közhasznú Alapítványunk végezze, ami teljes összhangban van annak céljaival. Így a 2010-es adóink 1%-ból először 2011-ben kapott több mint 600 ezer, valamint a februári Csiliben rendezett bálunk időszakában kapott több mint 900 ezer forint már ezt fogja szolgálni. Idézet Alapítványunk alapító okiratából:

„6. pont: Az Alapítvány tartós és közérdekű célja:

Elsőrenden Budapest XX. kerületében élő, nehézsorsú, szegény családban nevelkedő gyermekek és fiatalok segítése (étkeztetés, táboroztatás, sport, szabadidő eltöltése, eszközvásárlás), valamint kulturális (irodalmi-zenei) rendezvények támogatása.”

Kedves Testvérek! Ez a szöveg valóban fedti céljainkat és azért is íródott meg így, hogy a közhasznúságunk meglegyen, így jogosultak legyünk adóink 1%-nak felajánlásra és elfogadására is minden évben.

Mi tudjuk, hogy a kultúra szó elsősorban kultuszt és istentiszteletet jelent és csak másodsorban azt, amire a világ ma használja, illetve a jó kultúrának egyben istentiszteletet is kell(-ene) jelentenie. Azt is tudjuk, hogy a lelkünk örökre fiatal marad, így Úrkút reménységünk szerint gyülekezetünk minden korosztályának pihenőhelye is lesz majd. Akár együtt is, párhuzamosan, megteremtve a fiatalok nyüzsgése mellett, a csendesebb részeket is azoknak, akik éppen arra vágnak. Mint ahogy a gyülekezet is akkor erős, egészséges, ha minden „évfolyam”, generáció ott ül vasárnaponként a templomban és a közösség minden ügyében

együtt vannak jelen. Úrkút használatában is ugyanez lenne majd a szép és jó rend a lelki alkalmakon, a pihenésben, a karbantartásokban, minden dolgunkban.

Szeretnénk már szervezni nagyobb létszámú, gyülekezeti, egyelőre egy napos kirándulást, kis együtt gondolkodást, munkálkodást, de amíg a két legfontosabb, alapvető szolgáltatást nem tudjuk biztosítani (illemhely - kézmosás) addig csak kisebb munkacsapatok mehetnek (lásd Martsa Miklós fiatal presbitertársam írását).

Ezen az ingatlanon több mint 20 éve nem történt semmi. Senki nem íratta át a közműveket a nevére, nem használtak vizet, áramot, gázt, csatornát (egyébként mindegyik van és valamikor a gáz kivételével, használatban is voltak). Egyelőre még az EON (gáz-villany) és a DRV (víz-csatorna) közüzemi szolgáltatókkal keressük az újbóli beüzemelés, rákötések, mérőórák elhelyezésének módját.

A 4321 m²-en szabadtéri színpad, sok szép fa, bokor található, van egy kút, mely valamikor kis mesterséges vízesést táplált, 4 épület összesen 836 m² belső térrel:

1./ Régen könyvtárként használt, földszinten 3 szobás (26+28+34 m²) és egy emeleti szobás (28m²) vizesblokk nélküli, erősen felújításra váró 116 m²-es ház.

2./ Régen művelődési háznak használt épület, bálterem (210 m²), étkező (66 m²), konyha (20m²), vizesblokk, kiszolgáló helyiségek (35m²).

Ez a legjobb állapotú ház, 331 m² belső térrel, szinte beázástól mentes, vakolatjavítás, festés, takarítás, nyílászárók javítása után és természetesen a közművek, víz, csatorna, villanszerelések után használatba is vehető.

3./ Régen szórakozó helynek, disco-nak használt, lapos tetős épület, mellékhelyiségekkel, konyharésszel elbontandó romos tároló helyekkel (190 m²)

4./ Régen fedett tekepályának használt, hosszú, 5,20x38,3 m-es (199 m²) épület

A ma még sok munkát, ráfordítást igénylő úrkúti ingatlanunk, ha megújul, akkor minden tekintetben nagy értéket fog jelenteni Egyházközségünknek.

A jövőben előzetesen hirdetni fogjuk, amikor egy-egy felújított, elkészült, de még üres épületrészünket otthonossá szeretnénk tenni. Így

számítunk majd minden még használható bútorra, ágyra, asztalra, székre, szekrényre, lakberendezésre, konyhai eszközökre, amikre már otthon esetleg nem tarunk igényt, de még itt hasznos lehet.

Épület a megvásárolt ingatlanon

Egész gyülekezetünk nevében hálásan köszönünk minden adakozást Úrkútra, a pár ezertől a sok százezer forintosig mindenkiét!

Korunkban szinte példa nélküli az egyházunkban, hogy egy hasonló ingatlant nem öröklés, vagy adományozás útján lesz egy gyülekezeté, hanem piaci alapon, a hívek adományaiból veszi azt meg. Külön hálásak vagyunk és köszönjük azok adakozását is, akik nem tudtak pénzben hozzájárulni, de természetben, valamilyen értékükkel segítették a vásárlást.

Köszönjük a segítő imákat, egyedül Istené a hála és dicsőség mindenért!

Brandenburg Sándor főgondnok

Közlemények

- Június 10-vel a hétközi gyülekezeti alkalmak befejeződnek.
- A keddi alkalom a csütörtöki bibliaórába olvad bele.
- Nyáron a nagy melege való tekintettel a vasárnapi istentiszteleteket rövidített - ún. délutáni liturgiával - tartjuk.
- Tervezünk a nyár folyamán egy-két karbantartó alkalmat Úrkútra.

Ezek időpontjáról időben tájékoztatást adunk az istentiszteletek hirdetéseiben, illetve a honlapunkon. (www.pkre.hu)

Az elkövetkezendő hónapok eseményei:

Nyári táboraink:

1. Hittanosok: Szilvásvárad, július 2-6.
2. Kis ifi: Balatonfüzfő, július 2-8.
3. Nagy ifi: Balatonfüzfő, július 30-augusztus 5.
4. Mini ifi: Balatonalmádi, augusztus 21-26.

A gyülekezet tagjai mesélik...

Idősek otthonában szolgált gyülekezetünk énekkara

2012. április 14-én gyülekezetünk kórusa a Fővárosi Önkormányzat Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthonának pesterzsébeti intézményében tett látogatást. A gyülekezetünk által az intézetben végzett évtizedes diakóniai és lelki szolgálat részeként közel 20 testvérünk hirdette Isten Igéjét énekszóval és verssel a magukra maradt, szeretetre és törődésre vágyakozó, idős nének és bácsik között. A 45 perces műsort lelkeket ébresztő halleluják és hitet, erőt adó istenes versek alkották. Feltámadott Krisztus Urunk el nem múló szeretetéről, az örök életről és a mennybéli megérkezésünkbe vetett hitünkről és reménységünkről tettünk tanúbizonyságot, mikor megvallottuk, hogy „egyedüli reményem ó Isten csak Te vagy”. Énekszóval hirdettük, hogy a legnagyobb viharok közepette sem merülhet el életünk hajója, ha abban az ég és föld mestere, Megváltó Krisztusunk pihen. Az énekszó mellett – többek között – Reményik Sándor: Csendes csodák című lélekemelő költeménye nyitogatta szemeinket az élet egyetlen és valódi értelmére és csodájára. A szolgálatunkat követően a roppant anyagi terhekkel küszködő intézményben egy gazdag szeretetvendégség keretében tölthettünk még időt a felüdített és Isten kegyelméből megajándékozott emberek között. Kórusunk ezúton is hálás szívvel mond köszönetet a

szolgálat ajándékáért, amiért egyedül Istené a dicsőség.

Papp Gábor

Az Anima Soni tavaszi koncertjei

Az elmúlt hónapban Isten kegyelméből két komoly lehetőséget is kapott az Anima Soni arra, hogy bemutatkozhasson közegyházi rendezvényeken és zenélhessen Isten üdvözetéről.

Április 23-án a Teológia dísztermében játszott zenekarunk az Otthonóra keretében. A rendezvény eredetileg a teológus hallgatóknak szól, de ez alkalommal nyílt rendezvényként hirdették meg. A sok kedves ismerős mellett új érdeklődők is eljöttek, s így nagyjából 100 fős lelkes közönség előtt játszhattunk.

A zenekar a református zenei fesztivál színpadán

A kilencedik Református Zenei Fesztivál idén május 18-20. között került megrendezésre. A fesztivál kifejezetten ifjúsági programokkal is várta az érdeklődőket, ezeket a Református Zenei Fesztivál Ifjúsági Rendezvénye (ZEFIR) fogta össze. A Dunamelléki Református Egyházkerület ifjúsági lelkésze idén meghívta az Anima Sonit is a református ifjúsági zenekarok találkozójára.

Ennek helyszíne a Kálvin tér 9. szám alatti udvar volt, ahol egy felállított pódiumon játszottak a keresztyén zenekarok.

Nagy lehetőségnek tartjuk és hálásak vagyunk érte Urunknak, hogy eddig ismeretlen közönség előtt is bemutatkozhattunk és zenélhettünk Isten nagyságos dolgairól. Emellett mi is hallhattunk más keresztyén ifjúsági zenekarokat. A szép

napsütéses szombati idő is kedvezett nekünk. Az érdeklődők szép számmal megfordultak: a legfiatalabb korosztálytól kezdve az egyetemistákon, hitoktatókon, szülőkön át az idősebbekig. A rendezvény kiváló szervezésével együtt járt a remek hangtechnika is, ami mindig sokat jelent zenekarunk számára. Utólag kedves és biztató szavakat kaptunk a szervezőktől. Összességében egy remek koncertet tudhatunk magunk mögött, s reméljük, sokak szívébe vethettünk magot, Isten ígését hordozó zenénk által.

Végül az Anima Soni örömhírért közöljük: Istenünknek hála, a több hónapos stúdiófelvételi és utómunkálatok lezárultával befejeződött zenekarunk CD-jének gyártási folyamata. A lemez hamarosan kapható lesz gyülekezetünkben is. Köszönjük az értünk mondott imákat!

Papp Angéla

Kitekintő

Évfordulók július 1-től szeptember 15-ig

1342. július. 16. 670 éve történt
Meghalt I. Károly (Károly Róbert) magyar király, az Anjou-ház magyar ágának megalapítója, akit háromszor koronáztak meg.

1877. július 27. 135 éve történt
Megszületett Dohnányi Ernő, zongoraművész, zeneszerző, karmester, zongorapedagógus.

1472. augusztus 9. 540 éve
Meghalt Vitéz János bíboros, esztergomi érsek.

1942. augusztus 20. 70 éve történt
Meghalt vitéz nagybányai Horthy István repülő főhadnagy, kormányzóhelyettes, Horthy Miklós kormányzó idősebb fia.

1837. augusztus 22. 175 éve történt
Megnyílt Pest első állandó magyar színháza, a Pesti Magyar Színház, a későbbi Nemzeti Színház.

1842. augusztus 24. 170 éve történt
József nádor elhelyezte a pest-budai Széchenyi Lánchíd alapkövét.

1552. szeptember 09. 460 éve történt
A törökök 60-70 ezer fős hadserege megostromolta a Dobó István parancsnoksága alatt álló egri várat.

1382. szeptember 10. 630 éve történt
Meghalt I. (Nagy) Lajos magyar király, az első európai uralkodó, aki nagy győzelmet aratott a törökök felett.

1932. szeptember 12. 80 éve történt
Megindult a menetrendszerű villamos vasúti forgalom Magyarországon.

**Horthy
István**

vitéz nagybányai Horthy István,

(Póla, 1904. december 9. – Alekszejevka, 1942. augusztus 20.), Horthy Miklós kormányzó

idősebb fia, kormányzóhelyettes, gépészmérnök, repülő főhadnagy.

Élete és politikája

1928-ban szerzett gépészmérnök diplomát, majd a Weiss Manfréd gyár repülőmotor osztályán helyezkedett el. A következő évben amerikai útra indult, a Ford gyárban dolgozott, először egyszerű munkásként, később tervezőmérnökként. Hazatérte után a MÁVAG gyárban dolgozott. A tervezőcsoport élén sok nagyobb fejlesztésben vett részt, például a 424-es gőzmozdonyéban. 1934-től 1938-ig cégvezetője, 1938-tól haláláig vezérigazgatója volt a cégnek. 1940 februárjától a MÁV elnöke. Kinevezésével a magyar kormány hosszú hagyományt tört meg, ti. először került a MÁV élére nem vasúti szakember. 1940-ben házasodtak össze gróf Edelsheim-Gyulai Ilonával. 1941. január 17-én megszületett fiuk ifj. vitéz nagybányai Horthy István.

1941-től államtitkár. A politikai elitet nyomasztotta a kormányzói hely utódlásának kérdése a 40-es évek elején Horthy Miklós betegeskedése miatt. A kormányzóhelyettesi intézmény bevezetéséről szóló 1942: II. törvénycikk elfogadása után, 4 nappal később közfelkiáltással választották meg Horthy Istvánt – csak a szélsőjobboldal tiltakozott. Az országban a "kiskormányzó" igen nagy népszerűségnek örvendett, angolbarát politikája egyedülálló volt a térségben.

Horthy István 1942-ben tartalékos vadászpilótaként a keleti frontra került. Bár itthon maradhatott volna, nem tette: azzal indokolta, nem érezné magát jogosultnak a hadsereg majdani irányítására háborús tapasztalatok nélkül.

Halála

A frontszolgálat alatt felismerte, hogy a németek már elvesztették a háborút. Hazatérte után Angliába vagy az USA-ba ment volna, hogy kapcsolatai révén előkészítse az ország átállását a szövetséges oldalra (összhangban Kállay Miklós miniszterelnök politikájával).

A magyar politikai vezetés döntése értelmében augusztus 20-át követően Horthy István vadászpilóta-beosztása megszűnt volna, és kormányzóhelyettesi minőségében először protokolláris feladatokat látott volna el a keleti

fronton, majd visszatért volna Magyarországra. A visszahívó parancs késéssel érkezett a frontra, de megkapta még 19-én. Emiatt másnap nem vehetett volna részt bevetésen – de felettese nem tudott róla, ő meg nem jelentette. Egy korábbi légi győzelme mellé feltehetően befejezésnek szánta az aznapi bevetést, mivel az a 25. bevetése lett volna.

Deaktiválása előtti utolsó bevetésén az ukrainai Alekszejevka városka mellett, 1942. augusztus 20-án hajnali 5 óra 7 perckor, röviddel a felszállás után Héja típusú repülőgéppel lezuhant. Balesete után, amiatt a tény miatt, hogy náciellenes volt, mely véleményét időnként nem is rejtette véka alá, a halálának okához sok legendát és találgatást fűztek, melyekre mind a mai napig nem sikerült megerősítő bizonyítékot felmutatni. A marxista történetírás szerint részegen szállt fel a névnapi ünnepe után, azonban István reformátusként nem augusztus 20-án ünnepelte névnapját, valamint frontszolgálat alatt sohasem ivott. A katasztrófát követő vizsgálat után holttestét hazahozták és Kenderesen temették el.

Horthy István halála nagy veszteséget jelentett az ország vezetésének.

„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged” (János 17:3.)

Pesterzsébet, 2012. április 6.

Takaró Tamás, esperes

A KERESZT ELVÁLASZT ÉS ÖSSZEKÖT - Nagypéntek -

Lectio: Lukács 23; 33-46

„Mikor pedig elmenének a helyre, mely Koponya helyének mondatik, ott megfeszíték őt és a gonosztevőket, egyiket jobbkéz felől, a másikat balkéz felől.

Jézus pedig monda: Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekesznek.

Elosztván pedig az ő ruháit, vetének rájuk sorsot. És a nép megállta nézni. Csúfolák pedig őt a főemberek is azokkal egybe, mondván:

Egyebeket megtartott, tartsa meg magát, ha ő a Krisztus, az Istennek ama választottja.

Csúfolák pedig őt a vitézek is, odajárulván és eczettel kínálván őt. És ezt mondván neki: Ha te vagy a zsidóknak ama Királya, szabadítsd meg magadat!

Vala pedig egy felirat is fölébe írva görög, római és zsidó betűkkel: Ez a zsidóknak ama Királya.

A felfüggesztett gonosztevők közül pedig az egyik szidalmazá őt, mondván: Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, minket is! Felelvén pedig a másik, megdorgálá őt, mondván: Az Istent sem féled-e te? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy! És mi ugyan méltán; mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett. És monda Jézusnak: Uram, emlékezzél meg én rólam, mikor eljössz a te országodban!

És monda neki Jézus: Bizony mondom néked: Ma velem leszel a paradicsomban.

Vala pedig mintegy hat óra, és sötétség lőn az egész tartományban mind kilencz órákorig. És meghomályosodék a nap, és a templom kárpitja közében ketté hasada.

És kiáltván Jézus nagy szóval, monda: Atyám, a te kezeidbe teszem le az én lelkemet. És ezeket mondván, meghala.”

Kedves Testvérek! Úgy készültünk erre a mai estére, hogy bűnbánati sorozattal ültünk itt estéről-estére, és hallgattuk ezzel a központi gondolattal Isten ígését, hogy: **Árnyék és fény.** Azért volt ennek a bűnbánati előkészítő sorozatnak éppen ez a címe, mert ha valahol igazán, **kontrasztosan látszik az árnyék és a fény, az éppen a nagyheti történések sora.** Hiszen sötét emberi indulatok, szándékok, szavak és tettek kísérték e napok eseményeit. Rengeteg félreértés, hazugság. Máskor azt látjuk, hogy tombol az erőszak, sőt, egyenesen a szadizmus.

Mert úgy van ez testvérek, hogy a **gyűlölet nagyon tud koncentrálni.** És ha ügyes manipulátorok által kézbe van véve a gyűlölet, akkor az szét tud terülni, mint a bozóttűz. És ilyenkor a tények, az igazság, a bizonyítékok, az érvek, a józan ész semmivé lesz. És marad a gyűlölet. Mennyi sötét árnyék van ezen a héten!

És ezek a sötét árnyékok Nagypénteken a legsötétebbek.

De Istennek gondja van arra, hogy a legnagyobb sötétségben is felragyogjon a menny fénye, az Isten világossága. És ez legyen mindenkinek tanulság. Amikor nagyon sok sötét, keserítő, félelmet hordozó dolog beárnyékolja az életünket, ne felejtjük el, hogy Istennél készen van a mennyei fény, a világosság.

Végül a mennyei fények győznek nagyhéten is. Végül nem a sötétség győz, hanem a világosság győz. És felragyog az Isten igazsága. **És éppen ezért, mert felragyog Isten igazsága, ezért van remény, vigasz és élet húsvét felé menve a sötétben át.** Már ezekben az utolsó órákban, a legsötétebb pillanatokban is Isten újra és újra értő, látó szemek számára felragyogtat mennyei fényeket. Erről szólt a heti előkészület. És tulajdonképpen ebbe a sorba szeretnék én ma este bekapcsolódni.

De arra figyeljünk mindenek előtt testvérek, hogy ki ez a Jézus! Aki körül gyilkos indulatok, eltorzuló arcok, eltorzuló lelkek tömege jelenik meg. **Ki ez a Jézus?** Akit a szenvedés útján végigkísérnek sok százan és százan. Mennek vele és mennek utána. Ki ez a Jézus? Miért kíváncsiak rá ennyien? Egy egyszerű kivégzés jön, mindennapos dolog volt. Nem kísérték a kivégzendőket tömegek. És nem tomboltak és ordítottak. Nem áradt belőlük a gyűlölet, a harag, a bosszú. Ki ez a Jézus? **És ki ez a Jézus, aki mindazt, ami áradt feléje, egy különös módon fogadja?** Aki olyan különös módon hordozza el, azt a gyűlöletet, ami körülveszi őt. Ki ő? Egyik bíróság után viszik a másik bíróság elé. Ki ez a Jézus? Egy visszaeső bűnöző, akire a három csapás törvénye értelmében most jutott el oda, a legsúlyosabb büntetést kapja? Ki ez a Jézus? Egy ugyanolyan gyilkos, mint akit majd ott mellette keresztre feszítenek? Ki ez a Jézus? Látszólag egy törvényszerű per után elítélt fogoly. Az ítélet szerint bűnös. Sőt, olyan nagy a bűne, hogy halállal kell bűnhődnie. Gonosztevők között szenved. Bűnözők között ő van közében, és ott haldoklik közöttük.

Szeretném ma azt kérni, hogy nézzük együtt ezt a keresztet! Nézzük együtt ezt a keresztet, és azt, aki a kereszten van. Testvérek, különös dolog történik, mert amikor Jézus, túl számtalan

megaláztatáson, lelki és testi szenvedésen, keresztre feszítetik, és a kereszttel együtt felemelik, akkor van a legnagyobb sötét. Így olvassuk: „a nap is elhomályosodott”. Ott van két bűnöző között, mint egy harmadik bűnöző, Jézus.

Három rövid üzenetet hozok Krisztus keresztjéről. Az első üzenet így hangzik: **Amikor Jézust keresztre feszítették, és felállították a keresztet, akkor Jézus az ég és a föld közé került.** És ez különös hely! Ez az első üzenet. Hol van a középső kereszt? Ég és föld között. Sem a földön, sem az égen. Jézus keresztje, Jézus maga ég és föld között van. A lába nem éri a földet, mert keresztre van feszítve. Jelképesen is, és valóságosan is. Jézus ég és föld között van.

Testvérek! Ez az ég és föld közötti helyzete Jézusnak most arról beszél, hogy ebben a helyzetben sem az égnek nem kell, sem a földnek. Micsoda szégyen! **Amikor azt a keresztet felemelik, ég és föld közé kerül. De nem kell sem az égnek, sem a földnek.** Jézus, Isten fia, aki az Isten kebeléből jött, onnan ahol mindig volt, jött a menny dicsőségéből, és most nem kell az égnek! Ott függ ég és föld között. És nem kell a földnek sem. A föld is kivetette, kidobta magából! Pedig azt olvastuk róla: „Szertejárt és jót cselekedett.” És nem kell sem az égnek, sem a földnek.

Miért nem kell? **Miért nem kell az égnek? Mert túl bűnös!** Magára vette szennyese ruhánkat, így az égbe nem mehet. Nem kell az égnek ebben az állapotában Jézus. Túl bűnös. **És nem kell a földnek. Oda meg túl tiszta.** Amikor felállítják a keresztet, ég és föld közé kerül. És most nem kell az égnek, mert túl bűnös. Átokká lett érettünk. Mert „átkozott minden, ami fán függ”. Túl bűnös! Nincs nyitva a menny. Oda semmi tisztátalan be nem mehet. Jól látja az ég, hogy most rajta van a világ minden bűne. Nem kell az égnek így.

Hontalan lett Jézus. Örök hazájának nem kell. Ezért sír fel a kereszten: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Átéli, hogy így nem kell az égnek. És nem kell a földnek sem. Túl tiszta. Igen, hozzánk mindenben hasonló volt ez a Jézus, kivéve a bűnt.

Mi a vétke? Felteszi Pilátus is a kérdést. És az elvakult gyűlölettel, eltorzult lelkű emberek csak

kiabálják, hogy: „Feszítsd meg!”. De a kérdésre, hogy mi a vétke, nincs válasz. Pilátus ki is jelenti: „Nem találok benne semmi bűnt.” Túl tiszta. Nem kell a földnek sem. **Amit először látunk a nagypénteki középső kereszten, azt hogy Jézus ég és föld közé került, és most sem égnek, sem földnek nem kell.** Hontalan. Az égnek nem kell, mert rajta vannak a bűneink. A föld nem tud vele mit csinálni, mert ilyen még itt nem járt. Túl tiszta! **Ez a legsötétebb pillanat.** Ekkor sötétedik el a nap. És három óráig nincs fénye. Ez a legsötétebb idő! **Igen, mert Jézus most senkinek nem kell. És az Atya látni sem tudja.** Beleszakad a szíve és látni sem akarja, hogy nem ölelheti magához.

De a megnyíló szem fényt lát előragyogni. És ez a második üzenet. **Hogy Jézus felemelt nagypénteki keresztje Isten és ember között van.** Azzal hogy ég és föld közé került Jézus, Isten és ember közé került. **Azért hogy összekössön.** Hogy összekösse Isten világát az én világommal. Az Isten szívét az én szívemmel. Hogy Isten életét az én életemmel. **A golgotai kereszt, amikor ott áll középen, összeköti Istent és összeköti az embert.**

Igen, nagypéntek keresztje Jézus maga. Keresztáldozata összekötötte a földet az éggel, eget a földdel. **Azóta van út, drága testvér, Istenhez!** Az egyetlen, aki megtehetette, amit hiába próbál az ember. Hiába próbálja aszkézissal, imával, szenvedéssel. Nem tudja megtenni, hogy összekapcsolja az életét Istennel. Mert nem lehet. Mert a szenthez nincs utunk. **Jézus keresztje összeköti Istent az emberrel, az embert az Istennel. Ő az egyetlen út és nincs más. Jézus egyedül.**

Testvérek! Ez az áthidalhatatlan távolság, ami Isten és ember között van, a mi legnagyobb próbatételünk és nyomorúságunk. Együttal minden vallásos cselekményünk hiábavalósága. Egyféleképpen lehetséges Isten szívéig eljutni. Az által a Jézus által, aki a kereszttel összekötötte Istent az emberrel. **Drága testvér, ha Isten szívéig el akarsz jutni, nincs más út, csak a Golgota Krisztusa.**

De ez az út létezik. Járható út, valóságos út. Senki be nem zárhatja. Jézus nagy árat fizetett érte, hogy megnyissa. Nyitva van előtted is. Így szűnik, és itt szűnik meg a távolság Isten és ember között. És ha te azt éled át, hogy a te

életedben Isten és közted áthidalhatatlan távolság van még, akkor értsd meg a nagypénteki, csodálatos, felragyogó fény evangéliumot! **Krisztus keresztje ezt az áthidalhatatlant, ezt az embernek lehetetlent, hogy Istenig jusson, lehetségessé tette.**

Jézus keresztje, Ő maga, nagypénteki áldozata ég és föld közé kerülése összeköti újra az eget a földdel, Istent az emberrel. Óh, milyen áldás! Mennyi nyomorúságot hordoz az életünk. Hányszor sóhajt a lelkünk, hogy segíts Uram, Istenem! Van út, mert összekötötte Krisztus keresztje Isten szívét a te szíveddel. Ha szomorú vagy, ha vesztes vagy, ha segítség kell, ha tanács és erő kell, áll a Krisztus szent keresztje. Éljen vele bátran!

És a harmadik üzenet így hangzik: **Jézus nagypénteki keresztje, Jézus maga a kereszten, a bűn és a kegyelem között van, a kárhozat és az üdvösség között van.** Úgy képzeljétek el ezt drága testvérek, hogy a kereszt egyik oldaláig tart a kárhozat, a kereszt másik oldalán kezdődik a kegyelem. A kettő közt pedig ott van Jézus.

Milyen világosan látszik ez a három kereszt együttes történetében! Jézus két lator közt haldoklik. Mi a két lator közt a különbség? Testvérek, ha földi bíróság szemüvegén át nézzük, akkor semmi különbség nincs. Mind a kettő jogosan halálra ítélt lator, bűnöző. Mind a kettő egyformán, jogosan, a bűnei miatt szenved keresztthalált. És mégis! A nagypénteki történet szerint az egyik lator a bűnében hal meg, a másik lator kegyelmet kap. **Az egyik kárhozatban marad, a másik üdvözülni.** Még egyszer mondom, két teljesen egyformán bűnös, jogosan halálra ítélt ember.

Testvérek, mi különböztet meg két bűnös embert Isten előtt? Ha máshol nem értenénk meg, akkor a keresztre, a Golgotára nézve a három keresztet együtt látva meg lehet végre érteni, hogy mi különböztet meg két bűnös embert. Lehet, hogy a világi törvények szerint semmi. Testvérek, a középső kereszt különbözteti meg őket, semmi más. **Két bűnös ember sorsa a középső kereszten múlik.** Nem ezen és nem ezen. Ez nem volt jobb ennél. Ez nem volt rosszabb ennél. Mégis az egyik üdvözülni, a másik elkárhozik. Az egyik a bűnében marad, ahogy megszületett. Nem

bűnössé lett, a bűnében marad, ahogy megszületett. A másik bűnbocsánatot kap. De hát mi a különbség? De jó lenne megérteni, egyszer és mindenkorra hogy milyen különbség van két bűnös ember között. Csak egy különbség van, csak egy dolog különbözteti meg őket, a középső kereszt, Jézus, azon a kereszten, semmi más. Mégis micsoda különbség! **A két lator sorsa között a különbség Jézus. Két ember sorsa között a különbség Jézus.**

Látjátok, pedig mindketten egyforma közel vannak Jézushoz! Test szerint egyforma a távolság. A bíróság ítélete szerint teljesen egyformán halálra méltók. Bűnösök. De lélek szerint óriási különbség van közöttük! Kettejük közt együtt szenved velük Jézus. Mind a kettő látja Jézust szenvedni, és mind a kettő hallja, hogy Jézus mit mond. **Mindkettőjük számára Jézus a bűnük, és a bűnbocsánatuk között van.** Mindkettőjük számára egyként ugyanazt jelenti a középső kereszt. Mégis az egyik elkárhozik, a másik üdvözülni.

Testvérek! Jézus keresztje különböztet meg, és választ el. **A bűn és a kegyelem gyermekeit csak egy dolog különbözteti és választja el, Jézus maga.** Az egyik lator elvész, a másik lator még vele lesz abban az órában a paradicsomban. Különb lett volna ez a paradicsomba kerülő bármiben is, mint a másik? Nem! **Nincs köztünk különbség bűnös emberek között, egyként bűnösök vagyunk.** Nincs különbség! Nincs olyan, hogy ez is bűnös, az is bűnös, de az egy kicsit jobb! Nincs ilyen Isten szemében!

Az a különbség hogy az egyik Jézusban csak egy embert lát, a másik a mennyei királyt. Az a különbség hogy kinek látják a középső kereszten lévő, hogy kinek látják Jézust. **Mindig ez különböztet meg két bűnös, hogy kinek látja a kereszten Jézust.** Semmi más nem különböztet meg bennünket!

Jézus keresztje az egyik oldaláig a kárhozat, a másik oldalánál kezdődik az üdvösség. Az egyik oldaláig tart a bűn, a másik oldalán kezdődik a kegyelem, és középen ott van Jézus.

Jézus keresztje ég és föld között van nagypénteken. Isten és ember között. Bűn és kegyelem között. Kárhozat és üdvösség között. Jézus keresztje elválaszt és összeköt. Összeköt Istennel, a mennyyel, és elválasztja a

bűnt, a kárhozatot, a kegyelemtől és üdvösségtől.

Azzal fejezem be, hogy a bűnös világ közepén ott áll ez a kereszt. „Áll a Krisztus szent keresztje elmúlás és rom felett.” Ma is ott áll. Jézus hív: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve.”

Drága testvér, ha odamész, akkor meglátod a keresztfából áradó fényt. Békességre lelsz Jézusban, boldogság napja süt rád. Áldássá lesz ott az átkod. Ezért „el nem múló boldogságod és békéd ott keresd.” Ahogy

énekeljük szép dicséretünkben, a középső kereszten Jézusnál.

Ámen!

Állandó gyülekezeti alkalmaink

A gyülekezet alkalmait és a hivatalt az évek óta kialakult nyári menetrend szerint működtetjük.

A konfirmáltak csoportja
(a képet készítette: Czúni Imre fotóművész)

Gyülekezeti hírmondó: a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség kiadványa.

Cím: 1204 Budapest, Ady Endre u. 81. 283-00-29 www.pkre.hu

Felelős szerkesztő: Pappné G. Judit

Felelős kiadó: Takaró Tamás esperes, lelkipásztor